

UNDERSØGELSE BLANDT DØGNINSTITUTIONER OG OPHOLDSSTEDER FOR BØRN OG UNGE

Efterværn

juli 2012

Et samarbejde mellem

**LANDSFORENINGEN AF OPHOLDSSTEDER,
BOTILBUD OG SKOLEBEHANDLINGSTILBUD**

SOCIAL PÆDAGOGERNE

Efterværn

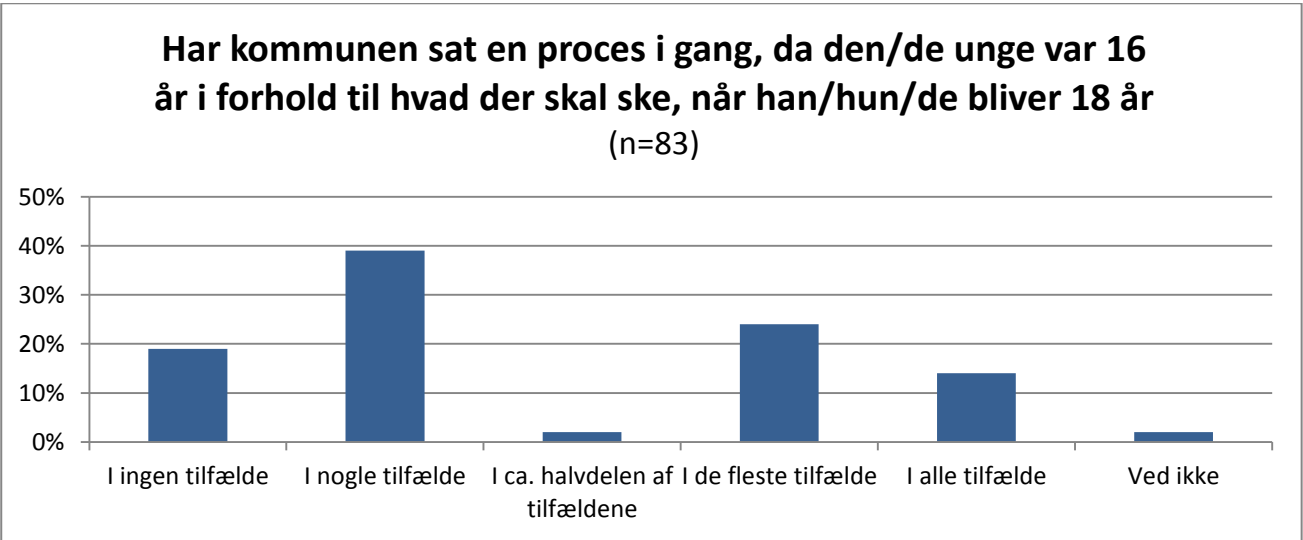
Denne rapport er lavet på baggrund af et elektronisk survey, som Socialpædagogerne har gennemført i samarbejde med Landsforeningen af Opholdssteder (LOS) og Foreningen af Danske Døgninstitutioner (FADD).

Denne Rapport beskæftiger sig spørgsmålene vedr. efterværn.

Hovedkonklusioner:

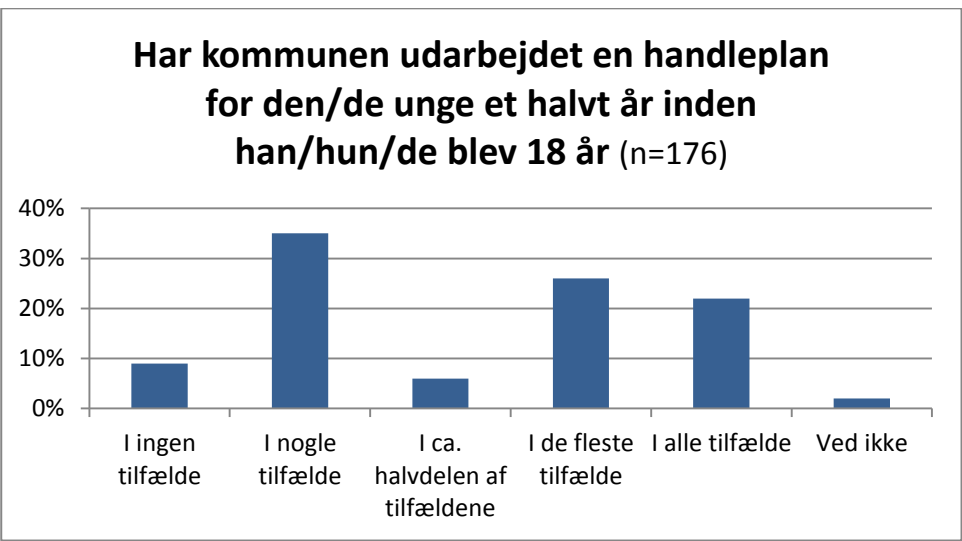
- 58 % af respondenterne svarer, at kommunen "i ingen" eller "i nogen tilfælde" har sat en proces i gang, da den/de unge var 16 år i forhold til at afklare hvad der skal ske, når han/hun/de fylder 18 år.
- 44 % af respondenterne svarer, at kommunen "i ingen" eller "i nogen tilfælde" har udarbejdet en handleplan for den/de unge et halvt år inden han/hun/de blev 18 år
- 29 % svarer, at "de færreste" eller "ingen" af de unge, der er fyldt 18 inden for det sidste år, får efterværn
- 41 % af respondenterne svarer, at de har haft unge, der flyttede for sig selv da de blev 18 år uden støtte
- I 54 % af de tilfælde, hvor en ung får efterværn, er der tale om at den unge kommer på eget værelse med støtte
- Andelen af 17 årige, der efter de fyldte 18 år modtog efterværn faldt i perioden 2008 til 2010 fra 32,5 % til 25,3 %.

94 % af respondenterne svarer, at der er unge på deres døgninstitution eller opholdssted, der er over 15 år. 73 % af respondenterne svarer, at der er unge på deres døgninstitution eller opholdssted, der er over 17.

19 % af respondenterne svarer, at kommunen i ingen tilfælde har sat en proces i gang, da den/de unge var 16 år i forhold til at afklare hvad der skal ske, når han/hun/de fylder 18 år. 39 % af respondenterne svarer, at det er sket i nogle tilfælde, mens 2 % svarer, at det er sket i ca. hvert andet tilfælde. 24 % svarer, at det er sket i de fleste tilfælde, mens 14 svarer, at det er sket i alle tilfælde. 2 % svarer, at de ikke ved, om der er sat en proces i gang.

Kommunerne har siden 1.1.2011 været forpligtiget til at sætte en proces i gang for den unge, ift. hvad der skal ske når vedkommende bliver 18 år.

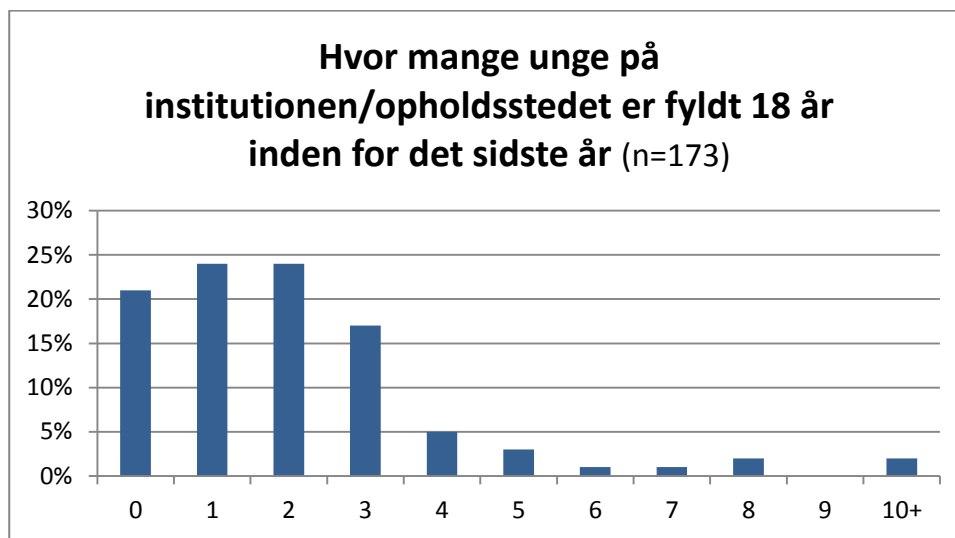

9 % af respondenterne svarer, at kommunen i ingen tilfælde har udarbejdet en handleplan for den/de unge et halvt år inden han/hun/de blev 18 år. 35 % af respondenterne svarer, at det

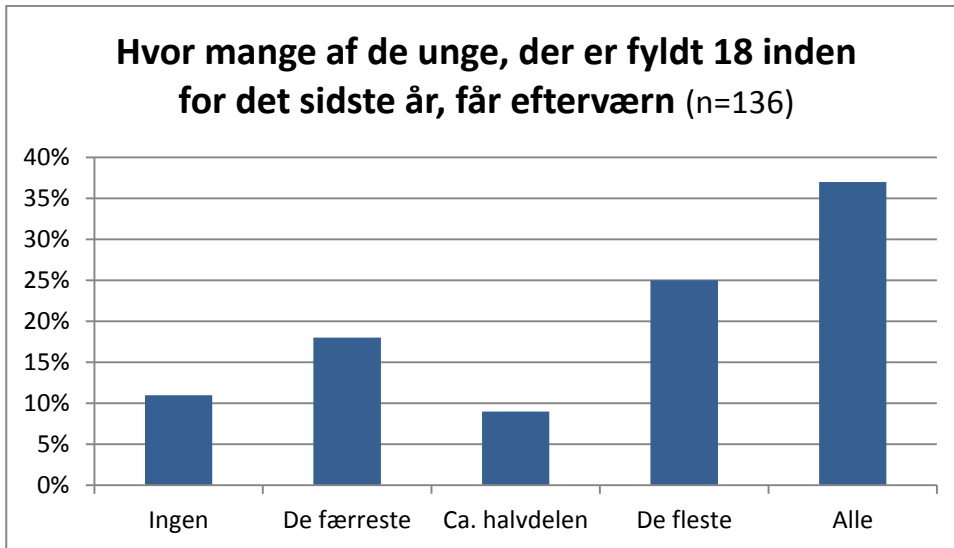
er sket i nogle tilfælde, mens 6 % svarer, at det er sket i ca. hvert andet tilfælde. 26 % svarer, at det er sket i de fleste tilfælde, og 22 % at det er sket i alle tilfælde. Yderligere 2 % svarer, at det ved de ikke.

Hvad siger serviceloven om dette:

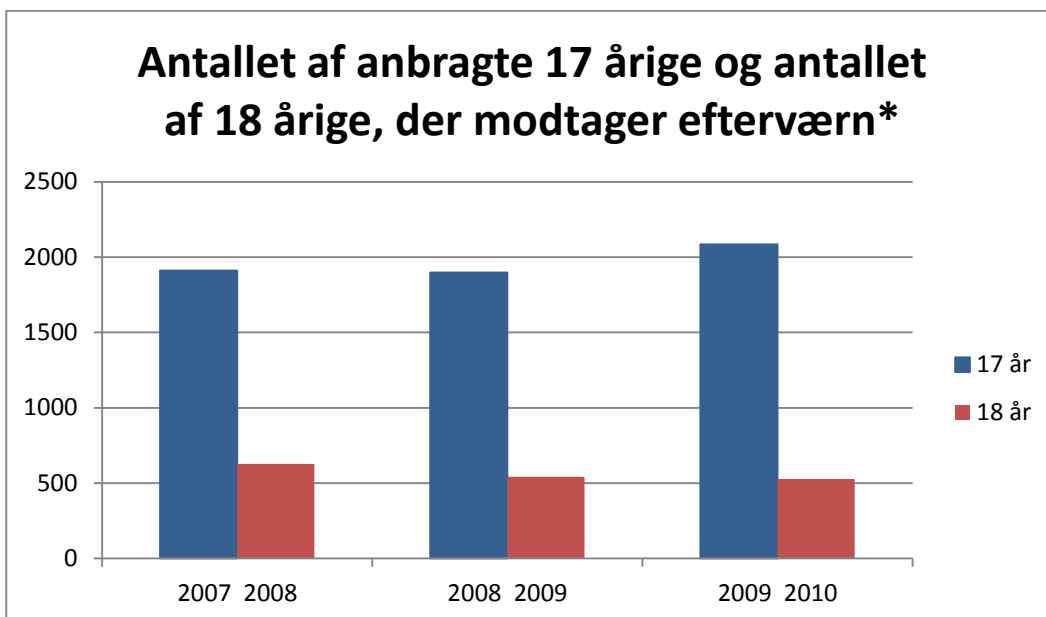
§ 68 Stk. 12. Kommunalbestyrelsen i den unges opholdskommune skal senest 6 måneder forud for ophør af en anbringelse ved det fyldte 18. år træffe afgørelse om, hvorvidt den unge har behov for efterværn, og i givet fald træffe afgørelse om, hvilke foranstaltninger der skal iværksættes efter § 76. Kommunalbestyrelsen skal forinden da i samarbejde med den unge have revideret handleplanen og herunder have taget stilling til den unges videre forløb med hensyn til uddannelse og beskæftigelse samt øvrige relevante forhold.

21 % af respondenterne svarer, at der ikke er nogen, der er fyldt 18 år inden for det sidste år på deres institution eller opholdssted. 24 % svarer, at der er én, der er fyldt 18 inden for det sidste år, mens yderligere 24 % svarer, at der er to. 17 % svarer, at der er tre, mens 5 % svarer at der er fire. 3 % svarer, at der er fem, og 1 % svarer at der er 6. Yderligere 1 % svarer, at der er syv, mens 2 % svarer, at der er otte. 2 % svarer, at der er ti eller flere.

37 % af respondenterne svarer, at alle unge, der er fyldt 18 inden for det sidste år, får efterværn. 25 % svarer, at det er langt de fleste, mens 9 % svarer, at det er ca. hver anden. 18 % svarer de færreste, og 11 % svarer ingen.

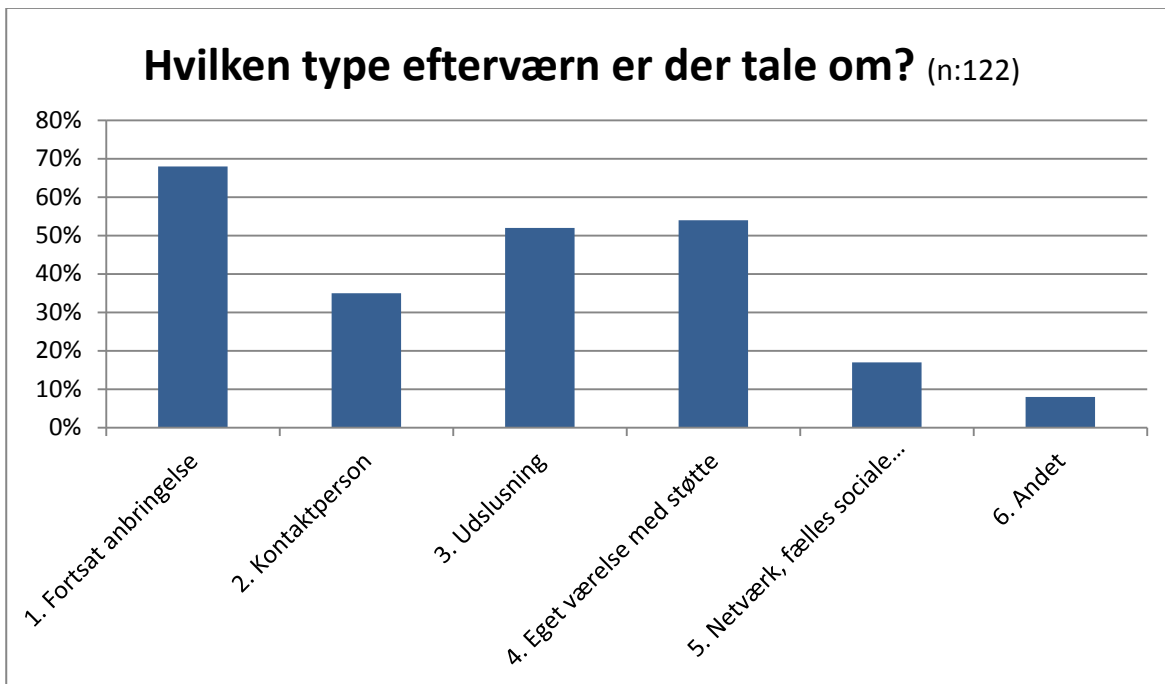

*Data fra ast.dk

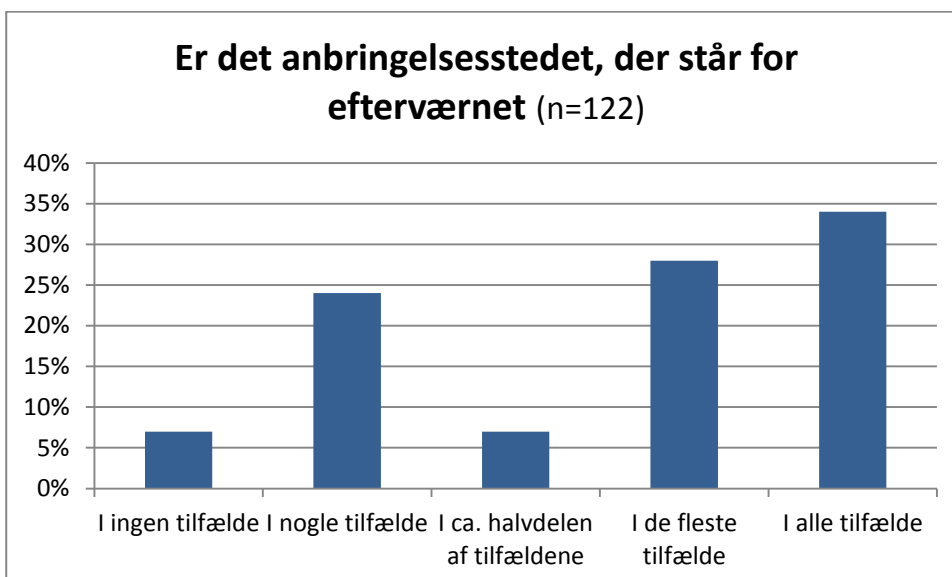
De blå søjler repræsenterer antallet af 17 årige, der er anbragte, i årrækken 2007-2009. De røde søjler repræsenterer antallet af 18 årige, der modtager en form for efterværn, i årrækken 2008-2010. Figuren viser dermed, hvordan antallet af 17 årige, der er anbragt, udvikler sig i forhold til, hvor mange af dem, der året efter, hvor de er fyldt 18 år, modtager en form for efterværn.

Antallet af anbragte 17 årige steg i perioden 2007 til 2009 fra 1.911 til 2.084, hvilket er en stigning på 8,3 %. Antallet af 18 årige, der modtog efterværn i perioden 2008-2010, faldt derimod fra 626 til 527, hvilket er et fald på 15,8 %.

Andelen af 17 årige, der efter de fyldte 18 år modtog efterværn faldt i perioden 2008 til 2010 fra 32,5 % til 25,3 %.

I 68 % af de tilfælde, hvor en ung får efterværn, er der tale om en fortsat anbringelse. I 54 % af tilfældene er der tale om eget værelse med støtte. I 52 % af tilfældene er der tale om udslusning. I 35 % af tilfældene er det en kontaktperson, i 17 % af tilfældene er der tale om netværk, fælles sociale aktiviteter, gruppeaktiviteter mv. og i 8 % af tilfældene er der tale om en anden indsats end de ovenfor nævnte.

34 % af respondenterne svarer, at det er anbringelsesstedet, der står for efterværnet i alle tilfælde. 28 % svarer, at det er anbringelsesstedet der står for efterværnet i de fleste tilfælde.

7 % svarer, at det er anbringelsesstedet i cirka hvert andet tilfælde. 24 % svarer i nogle tilfælde og 7 % svarer i ingen tilfælde.

41 % af respondenterne svarer, at de har haft unge, der flyttede for sig selv da de blev 18 år uden støtte. Respondenterne er blevet spurgt til, hvad begrundelsen for dette er.

Den oftest anvendte begrundelse er, at den unge ikke havde behov for efterværn, idet han/hun var så velfungerende. En del respondenter svarer dog også, at beslutningen har økonomiske begrundelser om end ikke altid eksplicitte:

"Ingen tydelige begrundelser men klare fornemmelser om prioriteringer sfa. dårlig kommunal økonomi".

"Kommunen mener, at den unge pludselig kan klare sig kun med få støttetimer".

"Besparelser, man fandt det ikke nødvendigt, mod vores anbefaling".

97 % af respondenterne svarer, at de har fortsat kontakt til de unge, når de flytter fra institutionen eller opholdsstedet. Kontakten er meget forskelligartet, men flere respondenter svarer, at tidligere anbragte altid kan komme forbi institutionen eller opholdsstedet eller ringe, sende en sms eller en mail etc. De fleste institutioner og opholdssteder afholder ligeledes årlige arrangementer for alle tidligere anbragte.

Undersøgelsens metode

Surveyet er tilrettelagt som et elektronisk spørgeskema med i alt 61 spørgsmål, hvoraf langt de fleste er stillet alle deltagere. Nogle få spørgsmål er dog opfølgning på specifikke svar, hvorfor kun nogle respondenter er blevet stillet disse.

Deltagere

Målgruppen for surveyet er ledere samt mellemledere i døgninstitutioner og på opholdssteder for børn og unge. Det elektroniske survey blev udsendt til 514 mailadresser.

123 mailadresser stammer fra medlemsarkivet hos Foreningen af Danske Døgninstitutioner (FADD) og 391 mailadresser stammer fra medlemsarkivet hos Landsforeningen af Opholdssteder (LOS), som Socialpædagogerne har gennemført denne undersøgelse i samarbejde med.

Udsendelse

Det elektroniske survey blev udsendt til de 514 e-mailadresser den 17. november 2011. 32 e-mailadresser har vist sig at være fejlbehæftede, og disse er derfor udgået af undersøgelsen. En rykker blev udsendt den 22. november til de respondenter, der endnu ikke havde svaret, hvorefter surveyet blev lukket for besvarelser den 28. november 2011.

Besvarelser

313 respondenter har påbegyndt besvarelsen af spørgeskemaet, og ud af disse har 242 gennemført. Det giver en svarprocent på 50 % på færdiggjorte besvarelser i forhold til det teoretisk mulige antal respondenter (482).

Repræsentativitet

Blandt de 236 respondenter, der har besvaret spørgsmålet om, hvorvidt deres tilbud er et opholdssted eller en døgninstitution, svarer 76 % opholdssted og 24 % døgninstitution. Denne fordeling stemmer nøjagtig overens med fordelingen af mailadresser mellem LOS og FADD.

182 respondenter har angivet beliggenhedskommune. Der indgår 66 forskellige beliggenhedskommuner, geografisk jævnt fordelt, i undersøgelsen, hvorfor den geografiske spredning må betegnes som god blandt opholdsstederne.

55 respondenter har angivet driftskommune/region. 34 forskellige driftskommuner og 3 forskellige driftsregioner indgår i undersøgelsen, og den geografiske spredning må betegnes som god blandt døgninstitutionerne.

Der er ydermere kontrolleret for tilbuddets ejerform. Ud af 234 respondenter, der har svaret på spørgsmålet om tilbuddets ejerform, svarer 70 % at de er selvejende/fondsejet, 11 % at de

er selvejende med driftsoverenskomst, 10 % at de er kommunale, 6 % svarer andet og 3 % svarer at de er regionale.

Undersøgelsen antages at afdække området 'døgninstitutioner og opholdssteder' i meget høj grad, idet FADD organiserer alle døgninstitutioner på børne- og ungeområdet med undtagelse af ca. 10 tilbud og LOS organiserer 400 opholdssteder for børn og unge ud af ca. 600 tilbud.